

پاسخ به ۱۳ سوال پرتکرار پذیرش بدون آزمون

داوطلبان ورود به دانشگاه آزاد بخوانند

فرهنگستان دانشگاه

شماره مسلسل ۱۶۹۲ | پخشیه ۲ شهریور ۱۴۰۲ | ۷ مهر ۱۳۹۵ | ۲۲ آگوست ۲۰۲۳ | شماره ۳۱۴۴
Thu | 24 Aug 2023 | Vol. 15 | No. 3944 | 16 Pages
www.fdn.ir

«فرهنگستان» راهکارهای فناورانه‌ای را بررسی می‌کند که دسترسی ۲ میلیارد نفر در جهان را به آب آشامیدنی تسهیل خواهد کرد

فناوری علیه بحران آب

گزارش «فرهنگستان» از مجموعه‌ای در دانشگاه‌های علوم پزشکی که سالانه ۵ هزار پژوهش دانشجویی تولید می‌کنند

تمرین پژوهش سلامت در کمیته‌های تحقیقات دانشجویی

عکس: سیدوحید حسینی | فرهنگستان

چه خبر از دانشگاه

برگزاری دوره‌های رایگان

ویژه اربعین توسط واحد الکترونیک
دانشگاه آزاد اسلامی واحد الکترونیک، همزمان با اربعین حسینی برای سومین سال متوالی اقدام به برپایی موبک دانشگاهیان و برگزاری دوره‌های رایگان ویژه اربعین به صورت برخط کرد.

به گزارش روابط عمومی واحد الکترونیک دانشگاه آزاد این واحد به‌عنوان واحد مجازی دانشگاه آزاد در نظر دارد اسامان نیز همچون سال‌های گذشته، با هدف ترویج رویداد عظیم جهان تشیع و آگاهی بخشی در این زمینه، موبک برخط (آنلاین) واحد الکترونیک دانشگاه آزاد را برگزار کند.

در این موبک با در نظر گرفتن هدف اصلی اربعین که حرکتی برای تمرکز ظرفیت‌های شیعیان به‌منظور پیشرفت و تعالی جهان اسلام در ذیل گفتمان جهان اسلام قوی است، در سه حوزه آموزش، فراخوان «گام‌های ماندگار» و فراخوان یادداشت راهبردی خدمات ارائه می‌شود.

در قسمت آموزش، امکان یادگیری مجازی فراهم شده و زائران محترم می‌توانند دوره‌های آموزش «زبان عربی»، «خبرنگاری با موبایل»، «عتبات شناسی»، «عکاسی و فیلمبرداری با موبایل»، «خاطر نویسی و مستندسازی»، «نکات پزشکی» را به‌صورت رایگان دریافت کنند. فراخوان گام‌های ماندگار شامل سه محور: مسابقه عکاسی، مسابقه فیلم کوتاه و مسابقه خاطره‌نویسی است و در فراخوان یادداشت راهبردی با عنوان «یادداشت راهبردی در باب پیشرفت و تعالی جهان اسلام از منظر متخصصان و صاحب‌نظران تشیع»، از تمامی متخصصان و صاحب‌نظران زائر ابا عبد الله الحسین (ع) دعوت شده است تا ایده‌های راهبردی خود را در قالب یادداشت کوتاه ۶۰۰ الی ۱۰۰۰ کلمه‌ای یا بلند بیش از ۱۰۰۰ کلمه به دبیرخانه موبک دانشگاهیان به نشانی ec.iau.ir/mok ارسال کنند.

گفتنی است به آثار برگزیده جوایزی نفیس اهدا خواهد شد و مهلت ارسال آثار مربوط به هر دو فراخوان هفتم مهرماه اعلام شده است. از دیگر خدمات این موبک، ارائه اطلاعات درخصوص «نقشه و مسیر حرکت»، «سامانه اعلام وضعیت در اربعین»، «توصیه‌های

بهداشتی» و... به زائران محترم است. همچنین در این موبک امکان دسترسی به نرم‌افزارهای کاربردی قرآنی، ادعیه، مداحی و... فراهم شده است. علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به سامانه ec.iau.ir یا mok از خدمات این موبک دانشگاهیان، بهره‌مند شوند.

ثبت‌نام رشته‌های با آزمون دانشگاه آزاد آغاز شد

انتخاب رشته متقاضیان رشته‌های با آزمون دانشگاه آزاد اسلامی شرکت کننده در آزمون سراسری (به جز رشته‌های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و دامپزشکی) از روز گذشته چهارشنبه اول شهریور ماه آغاز و تا ساعت ۲۴ شنبه ۱۱ شهریور ماه ادامه دارد. تمامی داوطلبان حاضر در جلسه آزمون سراسری سال ۱۴۰۲ که متقاضی تحصیل در دانشگاه آزاد هستند (به جز رشته‌های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و دامپزشکی) می‌توانند تا ساعت ۲۴ شنبه ۱۱ شهریور با مراجعه به سامانه این مرکز به نشانی www.azmoon.org نسبت به انتخاب رشته اقدام کنند. داوطلبان لازم است با استفاده از کد دسترسی مندرج در ذیل کارنامه و کد ملی به سامانه وارد شده و پس از پرداخت وجه انتخاب رشته نسبت به انتخاب طرح از دستگاه‌ها، نهاده‌ها، وزارتخانه‌ها و همه ساختارها خواسته شده مسائل و مشکلات خود را با دانشگاه در میان بگذارند تا اساتید و دانشجویان تحصیلات تکمیلی راه‌حل علمی و منطقی ارائه کنند. «محمد رضا قاندي، رئیس دانشگاه آزاد استان فارس نیز در ادامه این نشست گفت: «طرح اعتلا به‌عنوان یکی از دوره‌های کارآمد، سازنده و کاربردی نقش ارزنده‌ای در تعالی بخشی معرفتی، مهارتی و حرفه‌ای مسئولان، اساتید و کارکنان دانشگاه آزاد داشته است. مهدی یعقوبی، رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد استان فارس همچنین در این نشست با تشریح برخی از دستاوردهای طرح ملی اعتلا گفت: «براساس منویات مقام معظم رهبری که ضرورت تدبیر در جنگ ترکیبی را یادآور می‌شوند و بهره‌گیری از طرح‌هایی نظیر اعتلا می‌توان قدم‌های جدید و موثری برای جامعه برداشت.»

نمی‌کنند، توجه داشته باشند که بیش از ۹۵ درصد رشته/محل‌های دانشگاه آزاد در مقاطع کاردانی و کارشناسی بدون آزمون هستند که در صورت تمایل با مراجعه به سامانه www.azmoon.org می‌توانند نسبت به ثبت نام خود اقدام کنند. داوطلبان لازم است ابتدا از وجود رشته/محل مورد علاقه خود در دفترچه راهنمای انتخاب رشته اطمینان حاصل کرده و سپس اقدام به پرداخت وجه انتخاب رشته دوره مربوطه کنند.

طرح ملی اعتلا

در دانشگاه آزاد شیراز برگزار شد

مرحله منطقه‌ای «طرح ملی اعتلا» با حضور محمد قربانی گلشن آباد، معاون امور مجلس و ارتباطات اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی در واحد شیراز برگزار شد. قربانی در این نشست با بیان اینکه دانشگاه باید مشکلات مردم و کشور را حل کند، گفت: «علم زمانی ارزش پیدا می‌کند که در خدمت سعادت، رفاه، آرامش، آسایش جامعه و در چهارچوب ارزش‌های الهی باشد.» وی با اشاره به طرح ملی اعتلا اظهار کرد: «هدف از اجرای این طرح، حل مشکلات جامعه ایران اسلامی با بهره‌گیری از ظرفیت‌های مجامع دانشگاهی است.» معاون امور مجلس و ارتباطات اجتماعی دانشگاه آزاد درخصوص طرح پایش گفت: «براساس این طرح از دستگاه‌ها، نهاده‌ها، وزارتخانه‌ها و همه ساختارها خواسته شده مسائل و مشکلات خود را با دانشگاه در میان بگذارند تا اساتید و دانشجویان تحصیلات تکمیلی راه‌حل علمی و منطقی ارائه کنند.» محمد رضا قاندي، رئیس دانشگاه آزاد استان فارس نیز در ادامه این نشست گفت: «طرح اعتلا به‌عنوان یکی از دوره‌های کارآمد، سازنده و کاربردی نقش ارزنده‌ای در تعالی بخشی معرفتی، مهارتی و حرفه‌ای مسئولان، اساتید و کارکنان دانشگاه آزاد داشته است. مهدی یعقوبی، رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد استان فارس همچنین در این نشست با تشریح برخی از دستاوردهای طرح ملی اعتلا گفت: «براساس منویات مقام معظم رهبری که ضرورت تدبیر در جنگ ترکیبی را یادآور می‌شوند و بهره‌گیری از طرح‌هایی نظیر اعتلا می‌توان قدم‌های جدید و موثری برای جامعه برداشت.»

یادداشت

به بهانه آغاز انتخاب رشته کنکور

جای خالی رشته‌های جدید در میان رشته‌های دانشگاهی

در این زمینه بسیار پیشرو در حال حرکت هستند چرا که هوش مصنوعی حوزه‌ای رقابتی و جهانی است که کشورها در آن سرمایه‌گذاری می‌کنند. در این میان دولت چین میلیاردها دلار برای توسعه نسل فناوری‌های هوش مصنوعی از جمله خودروهای خودران، سامانه‌های تشخیص چهره و... اختصاص داده است. آمریکا در رقابت با چین دارای شرکت‌های بزرگ و پیشرو در حوزه‌های مختلف هوش مصنوعی است و بالاترین تعداد اختراعات و ایده‌های نوآورانه را در این زمینه دارد.

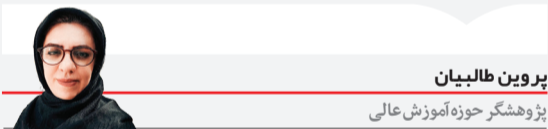
انگلستان در قاره سبز ۱۲۱ شرکت مبتنی بر هوش مصنوعی دارد. همچنین انگلستان دارای نخبان و پژوهشگران مطرح در حوزه‌های مختلف هوش مصنوعی است و به‌عنوان یک مرکز جذب سرمایه‌گذاران و استارت‌آپ‌های فعال در این زمینه شناخته می‌شود. کانادا هم به‌عنوان قطب علمی و تحقیقاتی دیگر در حوزه هوش مصنوعی شناخته می‌شود. کانادا دارای دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی برجسته در زمینه یادگیری عمیق، چهارچوب‌های نرم‌افزاری و الگوریتم‌های پیشرفته هوش مصنوعی است. ژاپن نیز در حوزه‌های رباتیک، بازار خودرو، صنعت بازی و سلامت به‌عنوان یک قدرت هوش مصنوعی در جهان شناخته می‌شود.

عدم توجه کافی به تأکیدات مقام معظم رهبری

این درحالی است که مقام معظم رهبری در آبان ۱۴۰۰ فرمودند که «... من پیشنهاد می‌کنم یکی از مسائلی که مورد تکیه و توجه و تعمیق واقع می‌شود، مساله هوش مصنوعی باشد که در اداره آینده دنیا نقش خواهد داشت، حالا یا در معاونت علمی رئیس جمهور یا در دانشگاه باید کاری کنیم که ما در دنیا حداقل در [بین] ده کشور اول در مورد هوش مصنوعی قرار بگیریم که امروز نیستیم... باید کاری کنیم که حداقل به ده کشور اول دنیا در این مساله برسیم...» با اینکه مقام معظم رهبری دو سال پیش چنین مطالبه‌ای داشتند، اما به‌تازگی خبر از تصویب پیش‌نویس سند هوش مصنوعی در شورای عالی انقلاب به گوش می‌رسد. قرار است این سند نقشه راه باشد که هر یک از نهادهای درگیر از جمله دانشگاه‌ها در این زمینه چه اقداماتی را در پیش گیرند. البته واضح است که ارائه آموزش‌های مربوط به حوزه‌های فناورانه هوش مصنوعی و کاربردی آن در مقاطع مختلف از جمله دوره‌های تحصیلی دانشگاه در این سند مورد تأکید خواهد بود و قطعاً شاخص ارزیابی تعداد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی هوش مصنوعی و تعداد دانشگاه‌های دارای رشته‌های مرتبط با حوزه هوش مصنوعی خواهد بود، بنابراین ضروری به نظر می‌رسد که دانشگاه‌ها باید در برنامه‌های هدفمندانه به‌عنوان قوه عاقله در کشور با سرعتی بیشتر نسبت به سایر موضوعات، موضوع ایجاد رشته‌های مبتنی بر هوش مصنوعی را در دستور کار قرار دهند؛ چراکه موضوع هوش مصنوعی در گروه‌های مهارت‌های نرم قرار نمی‌گیرد که هیچ‌گاه در نظام‌های آموزشی مورد توجه نبوده و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی برای ارتقای توانمندی‌های خود به دنبال آن دیده‌اند و تا حدی از عهده آن برآمدند. هوش مصنوعی به راهبردی کاربلد، آگاه و متخصص نیاز دارد که بتوانند همه جوانب آن از آموزش تا اخلاق را در نظر بگیرند و به دیگران بیاموزند.

پیشتازی کشورها در هوش مصنوعی

نباید از نظر دور داشت که موضوع هوش مصنوعی امروز در بسیاری از کشورها به‌عنوان یکی از راهبردهای مهم مدنظر است و برخی از کشورها

پروین طالبیان

پژوهشگر حوزه آموزش عالی

این روزها که بحث انتخاب رشته در کشور داغ است، هر دانشگاهی برای اینکه خود را به داوطلبان بشناساند مراسمی با عنوان «روزی با دانشگاه» برگزار می‌کند، اما در این میان از بااهمیت‌ترین موضوعات دانشگاهی خبری نیست و آن وجود رشته‌های مبتنی با تحولات جدید جهانی است! بر فردی پوشیده نیست که تا قبل از این هیچ‌گاه هوش مصنوعی به این اندازه مورد توجه نبوده است، حتی سال پیش درست در همین زمان که کنکوری‌ها سرگرم انتخاب رشته بودند هوش مصنوعی زیاد مورد توجه عموم واقع نشده بود، اما اکنون اوضاع فرق کرده و هوش مصنوعی به پای ثابت بسیاری از علوم و مشاغل تبدیل شده است. آن چیزی که در این مقطع زمانی کمتر از سوی دانشگاه‌ها عنوان می‌شود این است که در این مدت چه کرده‌اند و قرار است که در مواجهه با هوش مصنوعی که دنیا را احاطه کرده چه چیزی به جوانان و آینده‌سازان کشور ارائه دهند. هرچه دفترچه راهنمای انتخاب رشته کنکور ۱۴۰۲ را ورق زدیم که شاید رشته یا گرایشی بیابیم که نشان از رویکرد جدید جهانی داشته باشد، نیاقتیم. امروز که هوش مصنوعی حوزه‌های مختلف آموزش، مهندسی، پزشکی، هنر، مشاوره را دگرگون کرده، دانشجویان کشور ما که ۴ سال آینده فارغ‌التحصیل می‌شوند، امکان تحصیل در رشته‌های مبتنی بر هوش مصنوعی را ندارند. در این میان حداقل دانشگاه‌ها اعلام نکرده‌اند که آیا قصد دارند در رشته‌های جاری خود تغییراتی را مبتنی بر هوش ایجاد کنند یا نه؟! این درحالی است که دانشگاه‌های برتر جهان رشته‌های جدیدی را در زمینه هوش مصنوعی در دوره کارشناسی ایجاد کرده‌اند. برخی از این رشته‌ها هوش مصنوعی، علوم کامپیوتر با هوش مصنوعی، علوم کامپیوتر و هوش مصنوعی، هوش محاسباتی، یادگیری ماشینی، علم داده، رباتیک، علوم شناختی، شبکه‌های عصبی و بیونفورماتیک است که در دانشگاه‌هایی نظیر دانشگاه استنفورد، کمبریج، میت، تورنتو، کارنگی ملون ارائه می‌شود. شاید عده‌ای بگویند که دانشگاه‌های ایران هنوز نتوانسته‌اند خود را با این تحول وفق دهند، اما در مقابل می‌توان گفت که اگر دانشگاه نتوانسته به‌روز شود پس این پیشرفت دقیقاً قرار است از کجاش تأثیر بگیرد؟! البته بر مبنای اخباری که از سوی دانشگاه‌ها عنوان می‌شود برخی دانشگاه‌ها نظیر دانشگاه آزاد اسلامی در این زمینه اقداماتی را انجام داده‌اند و سرفصل برخی از دروس دوره کارشناسی در رشته‌های علوم پایه و مهندسی را بر مبنای هوش مصنوعی بازطراحی کرده است. همچنین دانشگاه‌هایی نظیر دانشگاه تهران، امیرکبیر، شریف، صنعتی اصفهان و دانشگاه آزاد در مقطع کارشناسی ارشد رشته‌هایی در حوزه هوش مصنوعی ارائه داده‌اند.